

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾
سورة آل عمران، الآية ١٠٤

عن عائشة رضي الله عنها قالت: سمعتُ رسولَ الله ﷺ يقول:

«مُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ قَبْلَ أَنْ تَدْعُوا فَلَا يُسْتَجَابَ لَكُمْ»
ابن ماجه، كتاب الفتن، باب ٢٠

Aziz Müslümanlar!

Emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker, dinimizin bizlere yüklediği en önemli sorumluluklardan biridir. Bu ilke, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmayı ifade eder. Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur: **“İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.”**¹ Bu ayet, müminlere büyük bir onur bahşederken aynı zamanda iyiliği yayma ve kötülüğü engelleme vazifesini de bizlere hatırlatmaktadır.

Emr-i bi'l-ma'rûf, dinimizin yapılmasını gerekli gördüğü ya da tavsiye ettiği bütün güzel davranışları; nehy-i ani'l-münker ise dinin yasakladığı ya da sakındırdığı bütün kötü söz ve fiilleri kapsamaktadır. İslam âlimleri bu prensibin faziletli bir toplumun oluşması, huzur ve barışın hâkim olması için bir farz olduğunu belirtmişlerdir. Nitekim İmam Gazzâlî, Allah'ın, “dinde en yüce direk” olan bu prensibi hayata geçirmek için peygamberler gönderdiğini ifade etmiş; bu görevin ihmal edilmesinin, dinin anlamını kaybetmesine, toplumun fesada uğramasına ve anarşinin yayılmasına yol açacağını dile getirmiştir.

Emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker, İslam toplumunun birlik ve beraberliğini koruyan temel bir dinamiktir. Bu ilkenin ihmalî değerler sistemimizin zayıflamasına, insanların arasındaki güvenin kaybolmasına ve toplumsal huzurun bozulmasına neden olur. Rabbimiz bizleri, bu sorumluluğu yerine getirmekle mükellef kılmıştır. Ancak bu sorumluluk, önce kişinin kendi nefinden başlar. Allah'ın emirlerini yerine getirme gayreti ve yasaklarından kaçınma bilinci, müminin hayatına yön veren ilkedir. Bu gayreti gösteren kişi, birr ve ihsan sahibi bir kul olur. Birr; iyilik, doğruluk ve dürüstlük anlamına gelirken, ihsan ise her işi Allah'ı görüyormuşçasına sorumluluk bilinciyle yapmaktır.

Muhterem Kardeşlerim!

Allah, bizlere büyük bir şeref bahşederken, aynı zamanda ağır bir yükümlülük de yüklemektedir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de: “Sizden kim bir kötülük görürse, onu eliyle düzeltsin. Buna gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.”² diye buyurarak bizlere bu ilkeyi hatırlatmaktadır. Hz. Âişe ise Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in şu uyarısını aktarmıştır: **“İyiliği emredin ve kötülükten sakındırın, yoksa bir gün gelir (Allah'a) dua edersiniz ama duanız kabul edilmez.”** Bu hadîs-i şerif bizlere, iyiliği yaymanın ve kötülüğü engellemenin sadece bireysel bir sorumluluk olmadığını, toplumun huzuru ve bireylerin dualarının kabulü için de bir şart olduğunu göstermektedir.

Değerli Müminler!

İyi ve ihsan sahibi bir insan, çevresine huzur ve güven yayar. Ulaştığı iyilik ve güzellikleri yalnızca sözle değil, yaşamıyla da temsil ve tebliğ eder; başkalarına örnek olur. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur: **“İyilikle kötülük bir olmaz. Sen kötülüğü en güzel şekilde sav. O zaman düşmanlık eden biri bile sana sıcak bir dost oluverir.”**³ Bu ayet, kötülükle mücadelede sabırlı ve hikmetli davranmanın önemini hatırlatmaktadır.

Hayatımızı anlamlı kılan, Allah'ın belirlediği sınırlara (hudûdullah) riayet etmektir. Bu sınırları gözeten mümin, iyiliği yaymada ve kötülüğü engellemede kararlılık gösterir. Asr suresinde ifade edilen dört temel ilke, bu mücadelenin dayanak noktalarını oluşturur: iman, salih amel, hakkı tavsiye ve sabrı tavsiye. İman, kişinin Allah'a olan sadakatini ve güvenini ifade eder. Salih amel, bu imanın hayata yansıyan güzel işleridir. Hakkı tavsiye, iyiliği yaymanın ve doğruluğu savunmanın bir göstergesidir. Sabrı tavsiye ise bu yolda karşılaşılan zorluklara tahammül ederek sebat etmektir.

Allah Teâlâ bizleri iyiliği emreden, kötülükten sakındırın, hak ve adaleti savunan kullarından eylesin. Unutmayalım ki bu yolda gayretimiz dualarımızın kabulüne vesiledir. Rabbimiz bizleri her işinde kendi rızasını gözeten ve hem dünyada hem ahirette kurtuluşu kazanan mümin kullarından kılsın.

¹ Âl-i İmrân suresi, 3:104

² Müslim, İman, 78

³ Fussilet suresi, 41:34